

สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

The States and Problems in using Information Technology
for Education Administration of Educational Opportunity
Expansion Schools under Suratthani Educational
Service Area Office 3

ฉวีวรรณ หอมรักษ*

สมคิด นาคขวัญ** และโสภณ เพ็ชรพวง***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 234 คน โดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น ที่ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติ ทดสอบที และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการ เปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำแนก ตามตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเปรียบเทียบตาม ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : เทคโนโลยีสารสนเทศ , การบริหาร

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

** อาจารย์ ดร.คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

*** อาจารย์ ดร.คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Abstract

This research to study the compare the states and problems in using information technology for education administration of Educational Opportunity Expansion Schools under Suratthani Educational Service Area Office 3. Data were collected from 234 administrator and teachers, by using the questionnaire with reliability index of 0.97. Data were analyze by using mean, standard deviation, t-test and one – way analysis of variance.

The results showed that the states in using information technology for education administration of Educational Opportunity Expansion schools under Suratthani Educational Service Area Office 3, were at high level in overall and individual aspects, the problem in using information technology for education administration, were at low level. In addition, the states in using information technology for education administration, classified by status, education background, experiences and school size, were non different but the problem in using information technology for education administration, classified by status and educational background, were different at statistical significance level of .05.

Keywords : information technology, education administration

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศ ช่วยขับเคลื่อนให้ประเทศก้าวไปสู่เศรษฐกิจสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายที่จะให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถในด้านการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งมีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เพียงพอในการส่งเสริมและสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

มาตรา 22 หมวด 4 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการในองค์กร

แต่ปัญหาการดำเนินงานก็ยังปรากฏให้แก้ไขอยู่ตลอด ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำข้อมูลมีความล่าช้า ความผิดพลาดของข้อมูล รวมทั้งขาดความเป็นปัจจุบันและความต่อเนื่องของข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552) การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและข้อเสนอยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา ได้ระบุปัญหาวิกฤตทางการศึกษาที่สำคัญของชาติเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและประเมินผล พบว่า ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการกระจายความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชนและสังคมไทยยังไม่มาก สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน e-learning ยังไม่แพร่หลาย ยังไม่มีสถานศึกษาที่นำระบบมาใช้จัดการศึกษาถึงขั้นตัดสิ้นผลการเรียนได้โดยตรง ส่วนในระบบการศึกษาปกติเป็นเพียงการนำเสนอเนื้อหาเพิ่มเติม ซึ่งยังดำเนินการได้ไม่ตลอดแนวหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : ค) ซึ่งในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการจัดทำแผนการจัดการความรู้โดยมีกลยุทธ์ เพื่อเร่งความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ ในส่วนของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดำเนินการบริหารจัดการทั้งในส่วนของการทำงานในเขตพื้นที่และการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณการจัดทำแผนปฏิบัติการการรายงานข้อมูลในระบบ (E-Office) และ

สนับสนุนโครงการต่างๆ การอบรมให้ความรู้จากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. 2556 : 29) ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนในด้านต่างๆ และมีคอมพิวเตอร์สำหรับจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษายังมีน้อยและยังมีความต้องการสื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมทั้งบุคลากรยังขาดความรู้ ความสามารถในการทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. 2556 : 29) จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยแก้ปัญหาด้านการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงไปได้

จากความสำคัญและสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และเป็นส่วนหนึ่งผู้ประสบปัญหา มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอีกทั้งยังสามารถต่อยอดในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนที่สังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีหัวข้อการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 36 โรงเรียน รวม 599 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 234 คน โดยผู้บริหารเลือกแบบเจาะจงจากประชากรทั้งหมด ส่วนครูผู้สอนได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยการกำหนดสัดส่วนแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าดัชนี IOC 5) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) 5) สถิติทดสอบ t-test 6) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน คือด้านการบริหารวิชาการ พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูสืบทอดทางอินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางานวิชาการ ส่วนการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านการบริหารงบประมาณ พบว่าการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการคำนวณภาษีและยื่นภาษีด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดทำรายงานทางการเงินและงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ด้านการบริหารบุคคล พบว่าการดำเนินการขอรับหรือต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำระบบข้อมูล ทะเบียนประวัติบุคลากร ส่วนการจัดทำสถิติการมาปฏิบัติงานของครูและบุคลากรด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านการบริหารทั่วไป พบว่า การรายงานผลการรับนักเรียนเข้าเรียนให้เขตพื้นที่ที่ทราบโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประสานงานกับกลุ่มเครือข่ายการศึกษาส่วนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างเครือข่ายสารสนเทศภายในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือด้านการบริหารวิชาการ พบว่า การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสนับสนุนงานวิชาการ ส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางานวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านการบริหารงบประมาณ พบว่าการบันทึกข้อมูลบัญชีการรับ - จ่ายเงิน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดทำรายงานทางการเงินและงบประมาณ ส่วนจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานอาคารสถานที่ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านการบริหารบุคคล พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสรรหาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนอัตรากำลังการจัดทำสถิติการมาปฏิบัติงานของครูและบุคลากรด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ส่วนการดำเนินการขอรับหรือต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านการบริหารทั่วไป พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานธุรการโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อสร้างเครือข่ายสารสนเทศภายในโรงเรียนส่วนการบันทึกข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดเก็บโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิต่างการศึกษาและขนาดโรงเรียนที่สังกัดพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งพบว่าโดยภาพรวมและด้านการบริหารบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามวุฒิต่างการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันเป็นยุคของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้ให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งในอดีตสถานศึกษาจะใช้การบริหารจัดการในรูปแบบงานเอกสาร ทำให้เกิดความสิ้นเปลืองในเรื่องของทรัพยากร เกิดความยุ่งยากในการสืบค้น ค้นหา เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย แตกต่างกับในยุคปัจจุบันที่มีการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะเห็นได้จากการบริหารงาน 4 ฝ่ายของสถานศึกษาจะใช้เทคโนโลยีในการจัดทำเอกสาร จัดเก็บข้อมูล โดยเฉพาะงานด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจหลักและเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมร ดีพัฒนกุล. (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปาง เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อยเหตุผลที่ทำให้ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ต่างให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษามีการวางโครงสร้าง และวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ตลอดจนบุคลากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยี

มากขึ้น และหน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างให้ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชา สีหาวัดน์. (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัญหาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่สังกัดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเนื่องมาจากปัจจุบันผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาต่างให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการทั้ง 4 ฝ่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ทำ สร้างความสะดวกรวดเร็วและเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ตลอดจนผู้บริหารได้ให้ความสำคัญแก่บุคลากรในการสนับสนุน พัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยใช้สื่อสารสนเทศเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลและพัฒนาความรู้ด้านสารสนเทศให้กับบุคลากรตามนโยบายเป้าหมายและแผนงานหลักด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : 26) ที่พัฒนาคุณภาพเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยส่งเสริมให้ผู้เรียน สถานศึกษา

และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภท การศึกษาเข้าถึงระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเมื่อจำแนกประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานไม่มีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายมากขึ้น ซึ่งครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการนำเทคโนโลยีมาใช้ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา ต้องใช้เทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้เพื่อให้มีประสิทธิภาพเกิดความรวดเร็วในการทำงานมากขึ้น แต่ในด้านการบริหารงบประมาณผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องมีประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารงบประมาณจะเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและระบบการทำงานที่ต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จากกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ.2554 - 2563 ของประเทศไทย (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2557) ได้กำหนดเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาไว้ว่ามีทฤษฎีที่มีคุณภาพ ในปริมาณที่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจฐานบริการและฐาน เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ประชาชนมีความรอบรู้ เข้าถึง สามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างรู้

เท่าทัน เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการดำรงชีวิตประจำวัน และบุคลากร ICT มีความรู้ ความสามารถและทักษะในระดับสากล

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาเกิดความไม่คล่องตัวและครูผู้สอนส่วนใหญ่ในปัจจุบันจะได้รับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในเรื่องระบบสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษามีผลทำให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมีความแตกต่างกัน และจากการใช้ระบบสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานต่างๆ บุคลากรที่มีระดับความรู้สูงจะมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศได้ดีกว่าประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียนที่สังกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชัย ด้วงทองแก้ว. (2554) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า สถานภาพทางการศึกษาแตกต่างกันมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาแตกต่างกันเช่นเดียวกับหุทัย อรุณศิริ. (2557) ที่ได้ศึกษา และ เปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัย

พบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียนที่สังกัด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันระบบสารสนเทศได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนา เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ อบรมการใช้เทคโนโลยีที่หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกจัดขึ้นอยู่เสมอและสถานศึกษาต่างให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ด้าน เพื่อเพิ่มความสะดวก แม่นยำ มีความถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตลอดจนการบริหารจัดการต่างๆ ได้ ที่มีความคล่องตัวกรอบนโยบายและเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ.2545 - 2553 ที่มีกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านการศึกษาและเช่นเดียวกับ วุทธิศักดิ์ โภชนกุล. (2557) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการจัดการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ได้พยายามแข่งขันกันสร้างห้องคอมพิวเตอร์และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความทันสมัยของสถานศึกษาโดยมิได้คำนึงถึงกระบวนการบริหารจัดการและดำเนินงานให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านั้นให้คุ้มค่าและตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยนั้น สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้และสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา

1. เขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการกำหนดทิศทาง นโยบายที่ชัดเจน ส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร จัดอบรมเพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพทั้งในการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา การส่งเสริมการจัดอบรมให้ความรู้เพื่อให้บุคลากรในสังกัดมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการองค์กร

2. เขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและพัฒนาสมรรถนะให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานวิชาการ

1. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

2. สถานศึกษาควรมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสนับสนุนงานวิชาการเพื่อให้งานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. สถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางานวิชาการการจัดการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

1. สถานศึกษาควรนำการบันทึกข้อมูลบัญชีการรับ - จ่ายเงิน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

2. สถานศึกษาควรมีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดทำรายงานทางการเงินและงบประมาณเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว

3. สถานศึกษาควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานอาคารสถานที่ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ด้านการบริหารบุคคล

1. สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสรรหาบุคลากรเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและเกิดการแข่งขันอย่างโปร่งใส

2. สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนอัตราค่าจ้างการจัดทำสถิติการมาปฏิบัติงานของครูและบุคลากรด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อให้การปฏิบัติงานบุคคลมีประสิทธิภาพ

3. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษามีการดำเนินการขอรับหรือต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและประหยัดทรัพยากร

ด้านการบริหารทั่วไป

1. สถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานธุรการโรงเรียนให้มากขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างเครือข่ายสารสนเทศภายในโรงเรียน

3. สถานศึกษาควรมีการบันทึกข้อมูลข่าวสารภายในโรงเรียนและควรสนับสนุนการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาเพื่อจัดเก็บโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดเฉพาะในกลุ่มงานต่างๆ เช่น กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัด

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร. (2557). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2554-2563. [Online] เข้าถึงได้จาก http://thaiwebaccessibility.com/sites/default/files/content_type/. [2557, มีนาคม 9]
- ณัฐชัย ดวงทองแก้ว. (2554). การศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ทวีศักดิ์ รูปสิงห์. (2549). วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. ปีที่ 2, ฉบับที่ 2 (เม.ย.- มิ.ย. 2549), หน้า 377-398
- วุฒิสักดิ์ โกชนกุล. (2556). การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา. [Online] เข้าถึงได้จาก :<http://www.pochanukul.com/>. [2556, ธันวาคม 12]
- สมร ดีพัฒนกุล. (2553). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. สารสนเทศ 2556. สุราษฎร์ธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- หฤทัย อรุณศิริ. (2557). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อนุชา สีหาวณณ์. (2553). การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.